

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Інститут іноземної філології

Кафедра німецької філології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи,
проф. Гаврилюк С. В.

С. В. Гаврилюк 16.10.2013р.

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

РОБОЧА ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

підготовки бакалавра

напряму 6.020303 Філологія «Мова та література (німецька)»

Луцьк – 2013

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика викладання іноземної мови» для студентів за напрямом підготовки 6.020303 Філологія «Мова та література (німецька)»

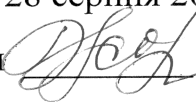
”20” серпня, 2013 р. – 27 с.

Розробник: Близнюк Людмила Миколаївна, старший викладач кафедри німецької філології

Рецензент: Ніфака Тетяна Павлівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської філології.

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри німецької філології

протокол № 1 від 28 серпня 2013 р.

Завідувач кафедри (проф. Гороть Є. І.)

Робоча програма навчальної дисципліни

схвалена науково-методичною комісією інституту Іноземної філології

Протокол № 4 від 10 жовтня 2013 р.

Голова науково-методичної комісії інституту (Хом'як А. П.)

Робоча програма навчальної дисципліни

схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 2 від 16 жовтня 2013 р.

Вступ

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика викладання іноземної мови» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напряму 6.020303 Філологія «Мова та література (німецька)» з метою вдосконалення навчального процесу та якості підготовки фахівців з іноземної мови, оволодіння студентами системою спеціальних знань, навичок та вмінь майбутньої професійної діяльності.

При розробці програми курсу та в процесі його викладання використовуються такі **принципи**: комунікативності, опори на рідну мову, домінуючої ролі вправ, інтерактивності, індивідуалізації, науковості, свідомості, міцності, посиленості, доступності, активності, наочності, систематичності та послідовності, проблемності, розвиваючого навчання.

Предметом навчального курсу «Методика викладання іноземних мов» виступає процес ознайомлення студентів з основами організації навчально-виховного процесу з іноземних мов (ІМ) у різних типах середніх навчальних закладів, формування у студентів професійно-методичних вмінь

Навчальний процес здійснюється згідно Болонського процесу і спрямований на вивчення вказаної дисципліни за модульно-рейтинговою системою.

Міждисциплінарні зв'язки :

Навчальна дисципліна «Методика викладання іноземних мов» пов'язана із значною кількістю наук і використовує виявлені ними факти і встановлені закономірності. До таких теоретичних та практичних навчальних курсів відносяться : лінгвістика (всі дисципліни, що вивчаються), основна іноземна мова, психологія, педагогіка, психолінгвістика, інформатика.

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика викладання іноземних мов» складається з таких **змістовних модулів**:

1. Теоретичні основи методики викладання іноземних мов.
2. Формування мовної компетенції з іноземної мови.
3. Формування мовленнєвої компетенції з іноземної мови.
4. Організація та забезпечення процесу навчання іноземних мов.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів: 4	0203 Гуманітарні науки 6.020303 Філологія «Мова та література (німецька)»	нормативна
Модулів: 4		Рік підготовки: 3
Змістових модулів: 4		Семестр: 5-6
ІНДЗ: є		Лекції: 36 год.
Загальна кількість		Практичні: 34 год.

годин:	144		
Тижневих годин:		«Бакалавр»	Самостійна робота: 36 год.
аудиторних: 4 самостійної роботи: 2 індивідуальної роботи: 2			Індивідуальна робота: 38 год.
			Форма контролю: екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Методика викладання іноземної мови» є підготовка студентів до реалізації професійних функцій (комунікативно-навчальна, розвиваюча, виховна, естетична, конструктивно-плануюча, організаторська) вчителя іноземної мови, забезпечуючи їх необхідними знаннями з теорії та практики викладання іноземної мови, розвиваючи методичні вміння та вміння самостійного методичного дослідження.

2.2. **Основними завданнями** навчальної дисципліни «Методика викладання іноземних мов» є створення у студентів широкої теоретичної бази, що розкриває закономірності процесу навчання іноземних мов як засобу спілкування та включає знання базових і суміжних з методикою наук в інтегрованому вигляді; ознайомлення студентів з основними методами, системами, прийомами, формами та засобами навчання іноземних мов як у вітчизняній методиці викладання так і в зарубіжній, проведення їх порівняльного аналізу; розвиток вмінь студентів творчо застосовувати свої знання з урахуванням умов викладання.

2.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- концепції неперервної освіти, загальної середньої освіти, розвиваючого та виховуючого навчання ;
- концепції цілісного педагогічного процесу;
- теоретичні основи методики викладання іноземних мов;
- цілі, зміст, принципи, методи та засоби навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах;
- етапи розвитку іноземних мов;
- окремі системи вправ для оволодіння основними видами мовленнєвої діяльності;
- особливості навчання іноземної мови на різних ступенях;
- основні етапи формування граматичних навичок ;
- основні етапи формування лексичних навичок ;
- основні етапи формування слуховимовних навичок;
- основні етапи формування навичок техніки читання і письма;
- основні етапи формування вмінь аудіювання;
- основні етапи формування вмінь читання;
- особливості навчання письма на різних ступенях навчання;

- можливості застосування інтенсивного навчання іноземної мови у середніх навчальних закладах;
- особливості планування та контролю у навчанні іноземної мови на різних ступенях;
- сучасні методи, прийоми, форми (режими) навчання різних видів мовленнєвої діяльності можливості використання: сучасних технічних засобів навчання;
- концептуальні основи, структуру та зміст діючих підручників з іноземної мови для різних типів шкіл;
- сучасні методи, прийоми, форми (режими) навчання різних видів мовленнєвої діяльності.

вміти:

- складати план і конспекти окремих уроків та серії уроків за темою на початковому, середньому та старшому ступенях навчання та визначати конкретні цілі, завдання та етапи кожного уроку;
- обирати ефективні прийоми досягнення поставлених цілей на кожному етапі уроку;
- визначати типи вправ та послідовність їх виконання у відповідності до етапів оволодіння мовленнєвими навичками та вміннями;
- використовувати реальні та проектувати навчальні мовленнєві ситуації, а також відповідний їм мовленнєвий матеріал для сприймання і засвоєння мовних явищ, що вивчаються, та їх творчого застосування в мовленнєвій діяльності;
- проектувати і створювати необхідні наочні посібники для проведення уроків;
- складати план і сценарій позакласного заходу з іноземної мови;
- складати план позакласної роботи з іноземної мови
- встановлювати і підтримувати засобами іноземної мови різноманітні мовленнєві контакти: учитель-клас, учитель-учень, учень-учень тощо;
- адаптувати свій іншомовний мовленнєвий досвід до рівня вимог програми та можливостей і загального розвитку учнів ;
- намічати об'єкти контролю мовленнєвої діяльності учнів з урахуванням вимоги досягнення відносно правильного мовлення учнів
- помічати помилки учнів, усвідомлювати їх характер і використовувати мовленнєвий спосіб виправлення (перепитування, зорова, вербальна та схематична наочність, екстралінгвістичні засоби тощо).
- організовувати виконання накресленого плану;
- забезпечувати мовленнєву діяльність учнів відповідно до плану уроку ; вносити методично виправдані корективи в плани уроків;
- навчити учнів більш раціональних прийомів самостійної роботи
- раціонально поєднувати колективні (фронтальні, малогрупові, парні) та індивідуальні форми роботи з урахуванням особливостей кожної з них та етапу навчання;

- проводити навчальні ігри з урахуванням вікових особливостей учнів та етапу навчання, у тому числі рольові;
- цілеспрямовано використовувати традиційні наочні посібники і методично грамотно застосовувати аудитивні, візуальні та аудіовізуальні технічні засоби навчання;
- здійснювати різноманітні прийоми активізації мовленнєвої та розумової діяльності учнів залежно від їх вікових особливостей;
- проводити позакласний захід іноземною мовою за складеним планом і сценарієм
- реалізовувати загальноосвітній, розвиваючий та виховний потенціал мовленнєвого матеріалу уроку;
- формувати і розвивати на матеріалі іноземної мови інтелектуальну й емоційну сфери особистості учня, його пізнавальні інтереси;
- вирішувати засобами іноземної мови завдання морального, культурного, естетичного, гуманістичного виховання учнів.
- вивчати ставлення учнів до предмета і виявляти рівень сформованості мовленнєвих навичок і вмій учнів за завданням викладача;
- здійснювати методичний аналіз мовного матеріалу з метою прогнозування можливих труднощів його засвоєння учнями та добору оптимальних шляхів попередження помилок;
- проводити спостереження й аналіз відвіданих уроків з опорою на схему або вузько цільове завдання та серії уроків із теоретичним обґрунтуванням різних сторін навчальної діяльності спостерігати, аналізувати й узагальнювати досвід учителів, студентів-практикантів, переносючи ефективні прийоми і форми у практику своєї роботи;
- вивчати методичну літературу і теоретично осмислювати навчальний процес у формі виступів на методичних семінарах, а також удосконалювати свою роботу, використовуючи описані в літературі нові форми, прийоми роботи.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 144 годин / 4 кредити ECTS.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Відповідно до навчального плану вивчення дисципліни «Методика викладання іноземної мови» складається з чотирьох залікових кредитів необхідних для засвоєння чотирьох змістових модулів.

Кожен змістовий модуль складається з підсумкової оцінки, залікового кредиту та включає лекційні, практичні заняття, самостійну та індивідуальну роботу студентів.

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи методики викладання іноземних мов (6 год.).

Тема 1. Методика викладання іноземних мов – наука про навчання та її зв'язок з іншими науками.

Методика викладання ІМ та її місце в системі наук. Основні завдання теоретичного курсу «Методика викладання іноземних мов». Поняття «навчання», «організація навчання». Об'єкт і предмет МВІМ. Загальна та спеціальна методика. Методи дослідження в МВІМ. Зв'язок МВІМ з іншими науками: лінгвістикою, психологією, психолінгвістикою, педагогікою тощо. Характер цих зв'язків.

Тема 2. Система навчання іноземної мови.

Система навчання ІМ і підходи до її описання. Компоненти системи навчання ІМ: цілі, зміст, принципи, методи, прийоми та засоби навчання ІМ. Цілі навчання ІМ: практична, виховна, освітня, розвиваюча. Рівні володіння ІМ. Зміст навчання: іншомовна комунікативна компетенція та її компоненти: мовна компетенція, мовленнєва компетенція, соціокультурна компетенція, та інші. Принципи навчання: дидактичні та методичні. Методи навчання. Методична система і метод-спосіб. Методичний прийом. Засоби навчання: основні та допоміжні.

Тема 3. Система вправ для формування мовної та мовленнєвої компетенції.

Вправа як засіб формування іншомовної комунікативної компетенції. Класифікація вправ. Критерії класифікації вправ. Типи і види вправ. Поняття «вправа» і «система вправ». Характеристика основних типів та видів вправ. Вимоги до вправ для формування мовленнєвих навичок і мовленнєвих умінь.

Змістовий модуль 2. Формування мовної компетенції з іноземної мови (6 год.).

Тема 4. Формування граматичної компетенції.

Поняття іншомовної граматичної компетенції. Основна мета формування граматичної компетенції: активний і пасивний граматичний мінімум. Основні характеристики репродуктивних та рецептивних граматичних навичок. Типи та види вправ для формування граматичної компетенції.

Тема 5. Формування лексичної компетенції.

Поняття мовної лексичної компетенції. Основна мета формування лексичної компетенції. Активний та пасивний потенціальний словники. Основні характеристики репродуктивних та рецептивних лексичних навичок. Основні етапи формування лексичних навичок. Типи та види вправ для формування лексичної компетенції.

Тема 6. Формування фонетичної компетенції.

Поняття іншомовної фонетичної компетенції. Основна мета формування фонетичної компетенції. Основні етапи формування слухових та мовних навичок. Етапи формування навичок. Типи та види вправ для формування фонетичних навичок. Реалізація принципів опори на рідну мову та апроксимації у навчанні. Методи та прийоми навчання фонетики.

Змістовий модуль 3. Формування мовленнєвої компетенції з іноземної мови (8 год.).

Тема 7. Формування мовленнєвої компетенції учнів в аудіюванні.

Поняття англомовної аудитивної компетенції. Характеристика аудіювання як виду мовленнєвої діяльності. Психологічні механізми аудіювання. Вимоги до аудіотекстів. Труднощі аудіювання. Етапи формування аудитивної компетенції: система вправ для навчання аудіювання. Способи контролю розуміння аудіотексту.

Тема 8. Формування мовленнєвої компетенції учнів у читанні.

Поняття компетенції у читанні іншомовних текстів. Суть читання та його психофізіологічні механізми. Поняття техніки читання. Етапи навчання техніки читання та вправи для навчання техніки читання. Навчання читання як виду мовленнєвої діяльності. Основні види читання. Ознайомлювальне, вивчаюче, переглядове. Вимоги до текстів. Етапи формування компетенції у читанні. Система вправ для навчання читання.

Тема 9. Формування мовленнєвої компетенції учнів у говорінні.

Поняття мовленнєвої компетенції в іншомовному говорінні. Суть говоріння та його психофізичні механізми. Навчання діалогічного мовлення (ДМ). Характеристика ДМ. Комунікативна ситуація та її види. Особливості діалогічного мовлення. Структура діалогу. Етапи навчання ДМ. Система вправ для навчання ДМ.

Тема 10. Формування мовленнєвої компетенції учнів у писанні.

Поняття компетенції в іншомовному письмі. Суть письма та його психофізіологічні механізми. Поняття “техніки письма”. Навчання каліграфії та орфографії. Навчання письма як виду мовленнєвої діяльності. Етапи навчання писемного мовлення.

Змістовий модуль 4. Організація та забезпечення процесу викладання іноземних мов (16 год.).

Тема 11. Урок як основна форма навчально-виховного процесу з німецької мови.

Урок як основна форма організації навчального процесу. Вимоги до уроку ІМ. Типи уроків ІМ. Етапи та компоненти уроку. Зміст та функції структурних частин уроку.

Тема 12. Планування навчального процесу з німецької мови.

Система планування навчального процесу з німецької мови у школах. Умови, що забезпечують успішність планування. Призначення, суть і структура календарного, тематичного і поурочного планів.

Тема 13. Контроль та оцінювання рівня сформованості німецькомовної комунікативної компетенції учнів.

Поняття “контроль” та “оцінювання” у навчанні. Мета контролю. Провідні функції контролю. Види контролю за різними критеріями. Об’єкти контролю. Критерії оцінювання рівня володіння учнями англомовною комунікативною компетенцією.

Тема 14. Індивідуалізація процесу формування англомовної комунікативної компетенції учнів.

Поняття “індивідуалізація процесу навчання ІМ”. Основні і допоміжні цілі індивідуалізації навчання. Психологічна структура індивідуалізації та її види.

Зміст мотивуючої, регулюючої, розвиваючої та формуючої індивідуалізації. Прийоми та засоби реалізації.

Тема 15. Методика проведення позакласної роботи з іноземної мови.

Поняття “позакласна робота”. Мета та завдання позакласної роботи. Принципи її організації. Форми позакласної роботи. Технологія проведення позакласних заходів.

Тема 16. Особливості викладання іноземних мов у початковій, основній і старшій школі.

Ознайомлення з методичними основами навчання учнів початкової, основної та старшої школи. Психофізіологічні особливості учнів. Прийоми формування та вдосконалення комунікативної компетенції учнів, адекватні етапу навчання. Проектна робота з іноземної мови. Проблемне навчання іноземної мови.

Тема 17. Методи навчання іноземних мов.

Класифікація методів навчання ІМ. Перекладні та прямі методи. Усний метод Пальмера. Методична система Уеста. Основні принципи та технологія навчання.

Тема 18. Методи навчання іноземних мов.

Аудіо-лінгвальний метод. Аудіо-візуальний метод. Сугестивний метод. Комунікативний метод. Інші методи навчання. Основні положення та технологія навчання.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів	Кількість годин у тому числі				
	Усього	Лек.	Практ.	Інд.р.	Сам.р.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи методики викладання ІМ					
Тема 1. Методика викладання ІМ – наука про навчання та її зв'язок з іншими науками.	6	2	2	2	-
Тема 2. Система навчання іноземної мови.	6	2	2	2	2
Тема 3. Система вправ для формування мовної та мовленнєвої компетенції.	8	2	2	2	2
Разом за змістовим модулем 1	20	6	6	6	4
Змістовий модуль 2. Формування мовної компетенції з іноземної мови					
Тема 4. Формування граматичної компетенції.	12	2	4	4	2
Тема 5. Формування лексичної компетенції.	12	2	4	4	2

Тема 6. Формування фонетичної компетенції.	12	2	4	4	2
Разом за змістовим модулем 2	36	6	12	12	6
Змістовий модуль 3. Формування мовленнєвої компетенції з ІМ					
Тема 7. Формування мовленнєвої компетенції учнів під час аудіювання.	6	2	2	-	2
Тема 8. Формування мовленнєвої компетенції учнів при читанні.	12	2	4	4	2
Тема 9. Формування мовленнєвої компетенції учнів під час говоріння.	12	2	4	4	2
Тема 10. Формування мовленнєвої компетенції учнів на письмі.	6	2	2		2
Разом за змістовим модулем 3	36	8	12	8	8
Змістовий модуль 4. Організація та забезпечення процесу навчання ІМ					
Тема 11. Урок як основна форма навчально-виховного процесу з англійської мови.	16	2	4	6	4
Тема 12. Планування навчального процесу з німецької мови.	4	2	-	-	2
Тема 13. Контроль та оцінювання рівня сформованості англійської комунікативної компетенції учнів.	4	2	-	-	2
Тема 14. Індивідуалізація процесу формування німецькомовної комунікативної компетенції учнів.	6	2	-	2	2
Тема 15. Методика проведення позакласної роботи з іноземної мови.	6	2	-	2	2
Тема 16. Особливості викладання іноземних мов у початковій, основній та старшій школі	6	2	-	2	2
Тема 17. Методи викладання іноземних мов	4	2	-	-	2
Тема 18. Методи викладання іноземних мов	4	2	-	-	2
Разом за змістовим модулем 4	50	16	4	12	18
Усього годин	144	36	34	38	36

5. Теми практичних занять

№ з/п	Тема	К-сть годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи методики викладання іноземних мов		
1	Система навчання іноземної мови. Цілі, зміст, принципи, методи, прийоми та засоби навчання ІМ. Компоненти змісту навчання та їх характеристика. Суть методичних принципів навчання та шляхи їх реалізації.	2
2	Аналіз програм та підручників з іноземної мови . Структура програми. Реалізація цілей та змісту навчання іноземних мов. Сучасні вимоги до підручника з ІМ. Навчально-методичні комплекси з ІМ для середніх навчальних закладів. Базовий та альтернативний підручники.	2
3	Система вправ для формування комунікативної компетенції. Поняття “вправа” та “система вправ”. Класифікація вправ. Типи та види вправ. Характеристика основних типів та видів вправ. Вимоги для вправ для навчання іншомовного спілкування. Аналіз вправ у підручниках ІМ для середньої школи. Тест для визначення знань студентів з основ методики викладання ІМ.	2
Змістовий модуль 2. Формування мовної компетенції з ІМ		
4	Формування граматичної компетенції в учнів. Мета та зміст навчання граматики. Принципи навчання граматичних структур. Активний та пасивний мінімуми. Репродуктивні та рецептивні навички. Етапи формування. Вправи для формування граматичної компетенції. Аналіз фрагментів уроків з формування граматичних навичок.	2
5	Навчання граматики у середній школі. Демонстрація фрагментів уроків з навчання активної та пасивної граматики, їх аналіз та шляхи вдосконалення.	2
6	Формування лексичної компетенції в учнів. Мета та зміст навчання лексики. Активний, пасивний та потенціальний словники. Етапи формування репродуктивних та рецептивних лексичних навичок. Система вправ для навчання лексики. Аналіз фрагментів уроків з формування лексичної компетенції.	2
7	Навчання лексики у середній школі . Демонстрація фрагментів уроків з навчання активної та пасивної лексики, їх аналіз та шляхи вдосконалення.	2
8	Формування фонетичної компетенції в учні. Мета та зміст навчання фонетики. Принципи навчання. Етапи формування фонетичних навичок. Система вправ для	2

	формування фонетичної компетенції. Аналіз фрагментів уроків з формування фонетичної компетенції.	
9	Навчання фонетики у середній школі. Демонстрація фрагментів уроків з формування фонетичної компетенції, їх аналіз та шляхи вдосконалення. Тест для визначення рівня знань студентів з формування мовної компетенції.	2
Змістовий модуль 3. Формування мовленнєвої компетенції з ІМ		
10	Формування мовленнєвої компетенції учнів під час аудіювання. Характеристика аудіювання. Психофізіологічні механізми аудіювання. Труднощі навчання аудіювання. Критерії відбору аудіотексту. Технологія навчання аудіювання. Система вправ. Аналіз програм. Аналіз фрагментів уроків з формування мовленнєвої компетенції учнів під час аудіювання.	2
11	Формування мовленнєвої компетенції учнів при читанні. Характеристика читання. Етапи навчання читання: читання вголос, читання про себе. Види читання. Етапи навчання читання. Система вправ для навчання читання. Аналіз програм. Аналіз фрагментів уроків з формування мовленнєвої компетенції учнів під час читання.	2
12	Навчання розуміння текстів. Демонстрація фрагментів уроків з формування мовленнєвої компетенції при аудіюванні та читанні, їхній аналіз та шляхи вдосконалення.	2
13	Формування мовленнєвої компетенції учнів під час говоріння. Характеристика говоріння. Форми говоріння. Їх психолінгвістичні характеристики. Мета та завдання навчання діалогічного та монологічного мовлення. Етапи на. Аналіз програм. Аналіз фрагментів уроків з формування мовленнєвої компетенції під час діалогічних та монологічних висловлюваннях.	2
14	Методика навчання діалогічного та монологічного мовлення. Демонстрація фрагментів уроків з формування мовленнєвої компетенції учнів у говорінні (діалоги, монологи), їхній аналіз та шляхи вдосконалення.	2
15	Формування мовленнєвої компетенції учнів під час письма. Характеристика письма. Техніка письма та писемне мовлення. Технологія навчання. Система вправ. Аналіз програм. Аналіз фрагментів уроків з формування мовленнєвої компетенції під час письма. Тест для визначення рівня знань студентів з формування мовленнєвої компетенції.	2

Змістовий модуль 4. Організація та забезпечення процесу навчання іноземних мов.		
16	Урок як основна форма організації навчально-виховного процесу з англійської мови. Особливості уроку НМ. Типи та види уроків. Структура уроку: етапи, компоненти. Планування уроку з НМ. Аналіз планів-конспектів уроку з НМ.	2
17	Складання планів-конспектів уроку з НМ. Демонстрація уроків з НМ, їхній аналіз та шляхи вдосконалення. Тест для визначення рівня знань з організації та забезпечення процесу навчання іноземних мов.	2
Разом		34

6. Самостійна робота

Самостійна робота студентів - основний засіб засвоєння навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача.

Самостійна робота складає 36 години і включає:

- опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу;
- поглиблене вивчення окремих тем лекційного курсу та питань, що не розглядаються в курсі лекцій;
- підготовка до виступів на семінарах;
- проведення аналізу підручників з німецької мови для середніх навчальних закладів;
- здійснення аналізу мовного та мовленнєвого матеріалу підручників;
- систематизація матеріалу перед іспитом.

Окрім вказаних аспектів, студент виконує такі завдання в межах відповідних модулів:

№	Тема	К-сть годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи методики викладання іноземних мов.		
Семестр 5.		
1	Ознайомлення із Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти. 1. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. укр. видання С. Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.	2
2	Поглиблений аналіз програм з німецької мови для середніх навчальних закладів. Визначення структури програми та вивчення її змісту. Проведення порівняльного аналізу програм.	2

	1. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Німецька мова. 1 – 12 класи. – К.: Шкільний світ. – 39 с.	
3	Ознайомлення з базовими та альтернативними підручниками з німецької мови для середніх навчальних закладів. Аналіз двох підручників німецької мови для середньої школи та встановлення їх відповідності основним вимогам до сучасного підручника. Визначення типів і видів вправ, що домінують у цих підручниках. 1. Підручники німецької мови для 1 – 11 класів середньої школи.	2
Змістовий модуль 2. Формування мовної компетенції з ІМ		
4	Аналіз програм, підручників, методичної літератури з англійської мови для середніх навчальних закладів та методичної літератури з питань навчання граматики. Вимоги з програм по класах щодо вивчення активної та пасивної граматики. Систематизація вправ, що рекомендуються для навчання граматики. Визначення їх доцільності. 1. Програми для загальноосвітніх середніх закладів. Німецька мова. 1 – 12 класи. – К.: Шкільний світ. – 39с. 2. Підручники німецької мови для 1 – 11 класів середньої школи. 3. Статті з журналу “Іноземні мови”. 4. Статті з журналу “Іноземні мови в навчальних закладах”.	2
5	Аналіз програм, підручників, методичної літератури з німецької мови для середніх навчальних закладів та методичної літератури з питань навчання лексики. Вибір вправ, що забезпечують ефективність формування лексичної компетенції. 1. Програми для загальноосвітніх середніх закладів. Німецька мова. 1 – 12 класи. – К.: Шкільний світ. – 39с. 2. Підручники німецької мови для 1 – 11 класів середньої школи. 3. Статті з журналу “Іноземні мови”. 4. Статті з журналу “Іноземні мови в навчальних закладах”.	2
6	Аналіз програм, підручників, методичної літератури з англійської мови з питань навчання фонетики. Добір ефективних методів, прийомів та засобів навчання, що забезпечують ефективність навчального процесу. 1. Програми для загальноосвітніх середніх закладів. Німецька мова. 1 – 12 класи. – К.: Шкільний світ. – 39с.	2

	2. Підручники німецької мови для 1 – 11 класів середньої школи. 3. Статті з журналу “Іноземні мови”. 4. Статті з журналу “Іноземні мови в навчальних закладах”.	
7	Аналіз програм, підручників, методичної літератури з англійської мови з питань визначення інтерактивних методів та прийомів формування мовної компетенції. 1. Підручники німецької мови для 1 – 11 класів середньої школи. 2. Статті з журналу “Іноземні мови”. 3. Статті з журналу “Іноземні мови в навчальних закладах”.	2
Змістовий модуль 3. Формування мовленнєвої компетенції з ІМ Семестр 6.		
8	Аналіз програм, підручників, методичної літератури з англійської мови для середніх навчальних закладів та методичної літератури з питань формування мовленнєвої компетенції в аудіюванні. 1) Конкретизація вимог програми з навчання аудіювання. 2) Аналіз аудіотекстів у підручниках з метою визначення труднощів аудіювання. 3) Добір ефективних методів, прийомів та засобів навчання аудіювання. 1. Програми для загальноосвітніх середніх закладів. Німецька мова. 1 – 12 класи. – К.: Шкільний світ. – 39с. 2. Підручники німецької мови для 1 – 11 класів середньої школи. 3. Статті з журналу “Іноземні мови”. 4. Статті з журналу “Іноземні мови в навчальних закладах”.	2
9	Аналіз програм, підручників, методичної літератури з німецької мови для середніх навчальних закладів та методичної літератури з питань формування мовленнєвої компетенції в читанні. 1) Конкретизація вимог програми з навчання читання. 2) Аналіз текстів для читання у підручниках з метою визначення труднощів читання. 3) Добір ефективних методів, прийомів та засобів навчання читання. 1. Програми для загальноосвітніх середніх закладів. Німецька мова. 1 – 12 класи. – К.: Шкільний світ. – 39с. 2. Підручники німецької мови для 1 – 11 класів середньої школи. 3. Статті з журналу “Іноземні мови”.	2

	4. Статті з журналу “Іноземні мови в навчальних закладах”.	
10	Аналіз програм, підручників, методичної літератури з англійської мови для середніх навчальних закладів та методичної літератури з питань формування мовленнєвої компетенції у говорінні. 1) Конкретизація вимог програми з навчання говоріння. 2) Добір та систематизація вправ, що використовуються для ефективного навчання говоріння. 1. Програми для загальноосвітніх середніх закладів. Німецька мова. 1 – 12 класи. – К.: Шкільний світ. – 39с. 2. Підручники німецької мови для 1 – 11 класів середньої школи. 3. Статті з журналу “Іноземні мови”. 4. Статті з журналу “Іноземні мови в навчальних закладах”.	2
11	Аналіз програм, підручників, методичної літератури з німецької мови для середніх навчальних закладів та методичної літератури з метою формування мовленнєвої компетенції учнів у писанні. 1) Конкретизація вимог програми з навчання писання. 2) Добір ефективних методів, прийомів та засобів навчання письма. 1. Програми для загальноосвітніх середніх закладів. Німецька мова. 1 – 12 класи. – К.: Шкільний світ. – 39с. 2. Підручники німецької мови для 1 – 11 класів середньої школи. 3. Статті з журналу “Іноземні мови”. 4. Статті з журналу “Іноземні мови в навчальних закладах”.	2
Змістовий модуль 4. Організація та забезпечення процесу викладання іноземних мов		
12	Аналіз методичної літератури з питань написання плану-конспекту уроку з німецької мови. 1. Статті з журналу “Іноземні мови”. 2. Статті з журналу “Іноземні мови в навчальних закладах”.	2
13	Аналіз підручників з німецької мови для середніх навчальних закладів. 1) Визначення системи уроків, що забезпечують формування мовної та мовленнєвої компетенції; 2) Розробка комплексу вправ для досягнення поставленої мети. 1. Статті з журналу “Іноземні мови”. 2. Статті з журналу “Іноземні мови в навчальних	2

	закладах”.	
14	Ознайомлення з вимогами до зовнішнього незалежного оцінювання учнів. Аналіз видів тестів. 1. Г. В. Гоголева Типові тестові завдання. Німецька мова. Збірник. – Х.: Веста, 2010. – 120с. 2. Програми для загальноосвітніх середніх закладів. Німецька мова. 2 – 12 класи. – К.: Шкільний світ. – 39 с. 3. Підручники німецької мови для 2 – 11 класів середньої школи. 4. Статті з журналу “Іноземні мови”. 5. Статті з журналу “Іноземні мови в навчальних закладах”.	2
15	Вивчення та визначення психологічних особливостей учнів з метою підвищення ефективності навчального процесу з німецької мови. 1. Ніколаєва С. Ю. Індивідуалізація процесу навчання іноземної мови в середніх навчальних закладах (концепція) // Іноземні мови. – 1996. – № 4. – С. 14 – 17. 2. Тести для тих, хто вивчає іноземні мови / Укладачі Артемчук Г. І., Ніколаєва С. Ю. та ін. – К.: Ленвіт, 2003. – С. 137 – 166.	2
16	Добір форм та видів позакласної роботи адекватних цілям навчання. Аналіз позакласних заходів та надання пропозицій щодо їх вдосконалення. 1. Статті з журналу “Іноземні мови”. 2. Статті з журналу “Іноземні мови в навчальних закладах”.	2
17	Диференціація методів, прийомів та засобів навчання для реалізації мети у початковій, основній та старшій школі. Теоретична обґрунтованість доцільності їх використання та практична реалізація. 1. Статті з журналу “Іноземні мови”. 2. Статті з журналу “Іноземні мови в навчальних закладах”.	2
18	Порівняльний аналіз методів навчання з метою визначення доцільних прийомів та засобів здатних підвищити ефективність оволодіння іншомовним спілкуванням. 1. Пальмер Г. Устный метод обучения иностранным языкам. – М., “Учпедгиз”, 1961. – 160с. 2. Жлуктенко Ю. О. Навчання іноземних за методичною системою Ч. Фріза – Р. Ладо. – К.: “Радянська школа”, 1969. – 105с. 3. Громова Л. А. Аудио-визуальный метод и практика его применения. – М.: Высшая школа, 1977. – 115с.	2

Поглиблений аналіз сучасних методів навчання з метою визначення ефективних прийомів та засобів формування та вдосконалення комунікативної компетенції. 1. Статті з журналу “Іноземні мови”. 2. Статті з журналу “Іноземні мови в навчальних закладах”.	
Разом	36

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота спрямована на формування професійної компетенції студентів шляхом практичного втілення теоретичних основ дисципліни «Методика викладання іноземних мов».

Індивідуальні завдання студенти виконують в позаурочний час та перевіряються викладачем за окремим графіком, складеним кафедрою, зважаючи на потреби та можливості студентів.

Метою індивідуальної роботи є формування професійної компетенції студентів шляхом практичного втілення теоретичних основ методики викладання.

Головними завданнями індивідуальної роботи є :

- 1) підготовка фрагментів уроків з формування та вдосконалення мовної та мовленнєвої компетенції учнів різних типів середніх загальноосвітніх закладів;
- 2) підготовка поурочних планів-конспектів для формування та вдосконалення комунікативної компетенції учнів різних типів середніх загальноосвітніх закладів.

Реалізація цих завдань вимагає:

№ з/п	Тема	К-ість годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи методики викладання іноземних мов.		
Семестр 5.		
1	Складання тестів для визначення психологічних особливостей учнів.	2
Змістовий модуль 2. Формування мовної компетенції з ІМ		
2	Створення комплексу вправ для формування граматичної компетенції учнів.	2
3	Створення комплексу вправ для вдосконалення граматичної компетенції учнів	2
4	Створення комплексу вправ для формування лексичної компетенції учнів.	2
5	Створення комплексу вправ для вдосконалення лексичної компетенції учнів.	2
6	Створення комплексу вправ для формування фонетичної компетенції учнів.	2

7	Створення комплексу вправ для вдосконалення фонетичної компетенції учнів.	2
8	Складання тестів для організації тренування в спілкуванні.	2
9	Виготовлення таблиць, підстановчих таблиць, роздаткових карток, денотативних карт для ознайомлення учнів з новим мовним матеріалом та вправляння в ньому.	2
Змістовий модуль 3. Формування мовленнєвої компетенції з ІМ.		
Семестр 6.		
10	Складання тестів для організації практики в спілкуванні.	2
11	Створення комплексу вправ для формування та вдосконалення мовленнєвої компетенції учнів при читанні.	2
12	Створення комплексу вправ для формування та вдосконалення мовленнєвої компетенції учнів при аудіюванні.	2
13	Створення комплексу вправ для формування та вдосконалення мовленнєвої компетенції учнів при діалогічному та монологічному мовленні.	2
14	Створення комплексу вправ для формування та вдосконалення мовленнєвої компетенції учнів при писанні.	2
15	Створення навчально-мовленнєвих ситуацій для практикування учнів у іншомовному спілкуванні.	2
Змістовий модуль 4. Організація та забезпечення процесу викладання іноземних мов.		
16	Складання тестів для визначення рівня сформованості мовної та мовленнєвої компетенції.	2
17	Розробка структурно-логічних та логіко-синтаксичних схем для формування та вдосконалення мовленнєвої компетенції учнів у діалогічному та монологічному мовленні	2
18	Розробка комп'ютерних програм для ефективної організації навчального процесу з німецької мови.	2
19	Виготовлення різноманітної наочності адекватної для реалізації визначених на уроці цілей.	2
Разом		38

Завдання самостійної та індивідуальної роботи виконуються студентами в письмовій формі та зберігаються у методичній папці кожного студента, що контролюється викладачем згідно розкладу.

8. Методи викладання

- словесні (лекція, пояснення, бесіда);
- наочні (демонстрація);
- практичні (вправи, досліди, практичні роботи, реферати);
- аналітичні;

- синтетичні;
- індуктивні;
- дедуктивні;
- репродуктивні;
- проблемно-пошукові;
- метод усного опитування;
- тестові методи перевірки знань.

9. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль являє собою *екзамен* у VI семестрі.

Список питань, які виносяться на екзамен:

1. Характеристика програм з ІМ: структура, зміст, розподіл матеріалу.
2. Зв'язок методики викладання з іншими науками.
3. Цілі навчання ІМ, їх взаємозв'язок.
4. Зміст навчання ІМ
5. Принципи сучасної методики викладання ІМ.
6. Методи викладання та навчання ІМ на різних ступенях (етапах).
7. Система вправ у навчанні ІМ. Типи та види вправ.
8. Мета та зміст навчання фонетики.
9. Технологія формування фонетичних навичок.
10. Мета та зміст навчання лексики. Особливості навчання.
11. Технологія навчання активної лексики. Характеристика вправ.
12. Технологія навчання пасивної лексики. Вправи.
13. Мета та зміст навчання граматики. Особливості навчання.
14. Принципи навчання граматики.
15. Технологія навчання активної граматики. Характеристика вправ.
16. Технологія навчання пасивної граматики. Характеристика вправ.
17. Навчання аудіювання: мета, особливості, психологічні механізми.
18. Методика навчання аудіювання.
19. Навчання читання: мета, особливості, психологічні механізми.
20. Методика навчання ознайомлювального читання.
21. Характеристика вивчаючого читання. Особливості навчання.
22. Характеристика навчання переглядового читання. Особливості навчання.
23. Навчання техніки читання. Завдання та система вправ.
24. Особливості навчання монологічного мовлення: система вправ.
25. Особливості навчання діалогічного мовлення: система вправ.
26. Навчання техніки письма: завдання та система вправ.
27. Навчання писемного мовлення. Особливості навчання.
28. Планування навчального процесу з ІМ. Види планів та їх характеристика.
29. Урок як основна форма навчального процесу з ІМ. Типи уроків. Вимоги до сучасного уроку з ІМ.
30. Методи (approaches) навчання ІМ (перекладні, аудіо-лінгвальний, аудіо-візуальний, усний метод Пальмера).

31. Порівняльна характеристика методів (approaches) викладання ІМ (communicative, natural, total physical response etc).
32. Позакласна робота з іноземної мови.
33. Запропонуйте вправу для перевірки розуміння аудіотексту.
34. Дайте рекомендації щодо планування уроків на початковому ступені навчання.
35. Дайте рекомендації щодо планування уроків на середньому ступені навчання.
36. Дайте рекомендації щодо планування уроків на старшому ступені навчання.
37. Визначте прийоми для усунення труднощів у ході навчання аудіювання.
38. Складіть мовленнєву зарядку.
39. Наведіть приклади вправ на слухання при навчанні фонетики.
40. Наведіть приклади вправ на відтворення при навчанні фонетики.
41. Наведіть приклади вправ для навчання пасивної граматики на надфразовому рівні.
42. Наведіть приклад умовно-мовленнєвої трансформаційної вправи.
43. Складіть навчально-мовленнєву ситуацію для навчання ІМ. (ДМ)
44. Складіть навчально-мовленнєву ситуацію для навчання ІМ. (ММ)
45. Наведіть приклади прийомів для навчання говоріння.
46. Дайте приклади підготовчих вправ з навчання аудіювання.
47. Дайте приклади мовленнєвих вправ з навчання аудіювання.
48. Визначте компоненти чисто мовленнєвого уроку.
49. Визначте компоненти комбінованого мовленнєвого уроку.
50. Визначте функцію, вид і форму контролю-екзамен.
51. Визначте функцію, вид, форму контролю-тест.
52. Наведіть приклади тестів.
53. Наведіть приклади рецептивних вправ.
54. Наведіть приклади вправ для навчання активної лексики.
55. Запропонуйте способи семантизації активної лексики.
56. Запропонуйте способи семантизації пасивної лексики.
57. Наведіть приклади комунікативних завдань при навчанні читання.
58. Наведіть приклади вправ для розвитку механізмів аудіювання, читання.
59. Запропонуйте серію вправ для навчання техніки читання.
60. Запропонуйте серію вправ для навчання техніки письма.
61. Наведіть приклади репродуктивних вправ.
62. Запропонуйте вправи для перевірки розуміння тексту.
63. Наведіть приклади комунікативних завдань для навчання аудіювання.
64. Запропонуйте ефективні прийоми для навчання говоріння.
65. Доведіть ефективність складеного вами плану-конспекту уроку з англійської мови.

10. Методи та засоби діагностики успішності навчання

- методи стимулювання і мотивації навчання;
- методи організації і здійснення навчально-пізнавальних дій;
- методи контролю і самоконтролю;

- загальнодидактичні методи навчання;
- загальнонаукові методи.

Комплекти завдань для лекційних занять, усна перевірка, комплекти завдань для письмових модульних контрольних робіт, тестування, анкети, ІНДЗ (теми рефератів), комплекти завдань для самоконтролю.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Підсумкова семестрова оцінка з навчальної дисципліни, формою контролю якої є іспит, визначається за результатами поточного та підсумкового контролю. Завдання із цих видів контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 (40+60) балів включно. Іспит виставляється за умови виконання студентом завдань, передбачених програмою і складається з письмового (30-тести) та усного (опитування) іспиту.

Поточний контроль (max = 40 балів)				Підсумковий контроль (max = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1 - 4				Модуль 5		
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	ЗМ 4	Письмовий іспит	Усний іспит	
Т 1-3	Т 4-6	Т 7-10	Т 11-18			
9	11	11	9	30	30	100

Поточне тестування має на меті визначення рівня навченості студента під час проведення семінарських занять і реалізується у формі опитування, виступів на заняттях, перевірки виконаних студентами індивідуальних та самостійних завдань.

Поточне оцінювання студентів відбувається на двох видах занять: 1) обговорення питань семінарського заняття та 2) демонстрація фрагментів уроків.

Максимальна сума балів, яку може отримати студент протягом першого виду занять, становить 3 бали. До критеріїв, що визначають кількість балів відносяться:

- 1) правильне теоретичне викладення матеріалу – 1 бал;
- 2) практична реалізація теоретичних положень – 0,5 бала;
- 3) творчість, використання додаткових джерел – 0,5 бала;
- 4) самостійність презентації – 0,5 бала;
- 5) суттєве доповнення – 0,5 бала.

На отримання максимальної кількості балів (4) на другому виді занять впливають такі критерії:

- 1) відповідність етапів формування мовних навичок та розвитку мовленнєвих вмінь – 1 бал;
- 2) доцільність вибору та застосування методів адекватних формуванню навичок та розвитку вмінь – 0,5 бала;

- 3) правильність та ефективність вибору прийомів здатних реалізувати навчальні цілі – 0,5 бала;
- 4) новизна та різноманітність прийомів, результативність їх використання – 0,5 бала;
- 5) мовна та мовленнєва компетенція студента – 0,5 бала;
- 6) використання допоміжних засобів навчання – 0,5 бала;
- 7) вміння студента триматися перед аудиторією, контакт з “учнями” – 0,5 бала.

Методична папка оцінюється в 1 бал (за семестр) і включає:

- 1) доцільний та ефективний добір методів, прийомів та режим навчання, мовне оформлення – 0,5 бала;
- 2) самостійне правильне оформлення фрагментів уроків з формування мовної та мовленнєвої компетенції – 0,5 бала.

За зміст методичної папки та правильне її оформлення студент може додатково отримати до 20% максимального поточного сумарного балу за модулі. При цьому сума поточних оцінок не повинна перевищувати 40 балів.

Максимальна кількість балів за поточний контроль після вивчення усіх змістових модулів становить 40 балів (20 балів за кожний семестр).

Поточна семестрова оцінка визначається в балах як сума підсумкових модульних оцінок, отриманих за засвоєння усіх модулів, включно із самостійною та індивідуальною роботою і становить 40 балів.

Студент допускається до відпрацювання пропущеного заняття протягом 10 днів після його проведення. Максимальна кількість практичних занять, яку студент може відпрацювати, становить не більше 30% від кількості занять за навчальним планом.

Індивідуальні заняття проводяться відповідно до графіку. Видами індивідуальних занять є консультації та відпрацювання пропущених практичних занять. Консультації використовуються студентами для отримання відповідей на окремі питання, пов'язані з тематикою лекцій і практичних занять.

Екзаменаційна оцінка визначається в балах (від 0 до 60) за результатами виконаних письмових (30 балів) та усних (30 балів) екзаменаційних завдань. На іспит виносяться завдання, тести, питання, ситуації, захист плану-конспекту уроку іноземної мови, що склав студент. Перелік питань доводиться до відома студентів на початку семестру. Всі види завдань потребують творчої відповіді, умінь аналізувати та синтезувати, практично застосовувати отримані знання, переконливо доводити ефективність добору прийомів, засобів та методів викладання.

Підсумкова оцінка визначається як сума поточних та екзаменаційної оцінок в балах за національною шкалою та за шкалою ECTS. Екзаменаційна оцінка складається з оцінки, що отримав студент за виконання письмового іспиту (max. – 30 балів) та усної відповіді (max. – 30 балів). Відсутність студента на письмовому екзамені оцінюється у “0” балів. Студент може повторно скласти цей іспит у визначені кафедрою англійської філології терміни за умови його відсутності з поважної причини. Максимальна екзаменаційна оцінка студента становить 60 балів.

Сумарна оцінка (поточна та екзаменаційна) заноситься до екзаменаційної відомості та індивідуального навчального плану студента.

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (екзамен)
90 - 100	A	Відмінно
82 - 89	B	Добре
75 - 81	C	
67 - 74	D	Задовільно
60 - 66	E	
1 - 59	Fx	Незадовільно

Студент III курсу отримує оцінку “відмінно” (A) за умови, що він повністю виконав навчальну програму і набрав у сумі не менше 90 балів. Відповідь студента повністю відповідає змісту питання. Основні проблеми повністю і ґрунтовно розкриті. Студент досить вільно і коректно користується методичною термінологією. Виконане студентом завдання є комунікативно орієнтованим, відповідає вимогам поетапного формування мовної та мовленнєвої компетенції. План-конспект уроку виконаний у відповідності з вимогами до поурочного планування. Студент здатний теоретично обґрунтувати вибір власних методичних рішень.

Студент отримує оцінку “добре” (BC) набравши 75 – 89 балів, якщо його відповідь в основному відповідає змісту питання. Основні проблеми розкриті не досить повно і ґрунтовно. Студент в основному правильно використовує методичну термінологію. Виконане студентом завдання є комунікативно орієнтованим, однак має незначні порушення логіки поетапного формування мовної та мовленнєвої компетенції. План-конспект уроку в основному виконаний методично правильно, проте є незначні недоліки. Студент недосить впевнено обґрунтовує вибір власних методичних рішень.

Студент отримує “задовільно” (DE) і набирає 60 – 74 бали, якщо його відповідь лише частково відповідає змісту питання. Основні проблеми недостатньо розкриті. Студент допускає значну кількість термінологічних помилок, що ускладнює розуміння викладеного. Виконане студентом завдання не є комунікативно орієнтованим, має серйозні порушення логіки поетапного формування мовної та мовленнєвої компетенції. План-конспект уроку виконаний із значними недоліками. Студент відчуває труднощі в обґрунтуванні вибору власних методичних рішень.

Студент отримує “незадовільно” (FX) і набирає 1 – 59 балів, якщо його відповідь не відповідає змісту питання. Основні проблеми не розкриті. Студент майже не користується методичною термінологією. Виконане студентом завдання не є комунікативно орієнтованим, не відповідає вимогам поетапного формування

мовної та мовленнєвої компетенції. План-конспект уроку виконаний методично безграмотно. Студент не може обґрунтувати вибір власних методичних рішень. При цьому студент має можливість повторного складання.

12. Список джерел

1. Беляев Б. В. Очерки по психологии обучения иностранным языкам. - М., 1965, изд. 2. - 227 с.
2. Бим И. Л. Теория и практика обучения немецкому языку в средней школе. - М., 1988. - 255 с.
3. Бухбиндер В.А., Штраусс В. Основы методики преподавания иностранных языков. - К., 1986. - 334 с.
4. Вайсбурд М.Л. Обучение пониманию устной речи на слух. - М., 1965. - 78 с.
5. Гез Н. И., Ляховицкий М. В., Миролубов А. А. и др. Методика обучения иностранным языкам в средней школе. - М., 1982. - 373 с.
6. Демьяненко М. Я., Лазаренко К. А., Мельник С. В. Основы общей методики обучения иностранным языкам. - К., 1984. - 255 с.
7. Жинкин Н. И. Механизмы речи. - М., 1958. - 370 с.
8. Зимняя И. А. Психологические аспекты обучения говорению на иностранном языке. - М., 1985. - 160 с.
9. Зимняя И. А. О слуховой и зрительной наглядности в обучении иностранным языкам. //Проблемы зрительной и слуховой наглядности. - М., 1970. - С. 8 - 16.
10. Клычникова З. И. Психологические особенности обучения чтению на иностранном языке. - М., 1983. - 207 с.
11. Кузьменко О. Д., Рогова Г. В. Учебное чтение, его содержание и формы//Иностр. яз. в шк. - 1970.- № 5. - С. 22 - 32.
12. Програми середньої загальноосвітньої школи. Іноземні мови, 5-11 класи. - Київ, 1995.
13. Рапопорт И. А. Опыт тестирования техники чтения//Иностр. яз. в шк. - 1973. - № 1. - с. 34 - 43.
14. Рогова Г. В., Манузльян Ж. И. Методика работы над текстом в старших классах средней школы//Иностр. яз. в шк. - 1970.- № 5. - С. 28 - 42.
15. Скалкин В. Л. Обучение диалогической речи. - Киев, 1989. - 158 с.
16. Складенко Н. К., Онищенко Е. И., Захарова С. Л. Обучение речевой деятельности на английском языке в школе. - Киев, 1988. - 160 с.
17. Старков А. П. Обучение английскому языку в средней школе. - М., 1978. - 222 с.
18. Теоретические основы методики обучения иностранным языкам в средней школе/ Под ред. А. Д. Климентенко, А. А. Миролубова/. - М., 1981. - 455 с.
19. Фоломкина С. К. Методика обучения чтению на английском языке в средней школе//Дисс ... докт. пед. наук. - М., 1974. - 442 с.
20. Фоломкина С. К. Текст в обучении иностранным языкам//Иностр.яз.

в шк. -1985. - № 3. - С. 18 - 22.

21.Фоломкина С. К. Обучение чтению на иностранном языке в неязыковом вузе. - М., 1987. - 207 с.

22.Шатилов С. Ф. Методика обучения немецкому языку в средней школе. - Ленинград, 1977. - 203 с.

Додаткова література:

1. Ветохов АМ. Условия успешного обучения иностранному языку //1ноземні мови. -2000. - №4.-С. 8-10.

2. Витт Н.В. Эмоциональное воздействие речи учителя иностранного языка // ИЯШ. - 1987. - №6.-С. 34-37.

3. Гальскова Н.Д. О взаимодействии учителя и учащихся на уроке иностранного языка//ИЯШ.- 1991, -№1.-С. 17-22.

4. Гальскова Н.Д. Современная методика обучения иностранным языкам. - М.: Аркти-Глосса, 2000.- С. 117-125.

5. Европейский языковой портфель для филологов (преподавателей языка, письменных и устных переводчиков) (Составитель к.ф.н., проф. К.М. Ирисханова. - М.:МГЛУ, 2003.-75 с.

6. Загальноевропейською Рекомендаціям з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання/Наук. ред. укр. видання СЮ. Николаева. - К.: Ленвгг, 2003. - 273 с.

Зимняя И.А. Педагогическая психология. -М.: Логос, 2001.-С. 132-166; 262-286.

Камаева Т.П. Функции учителя в осуществлении речевого взаимодействия с учащимися при обучении иностранному языку//ИЯШ. - 1991. -№4. -С. 21-26.

Колкер Я.М., Устинова Е.С. Как достигается сотрудничество преподавателя и обучаемого?// ИЯШ. - 2000. - №1. - С. 28-33.

7. Мастерство и личность учителя. На примере деятельности учителя иностранного языка/Е.И. Пассов, В.П.Кузовлев, Н.Е.Кузовлева и др. -М.: Флинта - Наука, 2001. -238 с.

8. Настольная книга преподавателя иностранного языка/Е.А.Маслыко, П.К.Бабинская, А.Ф.Будько и др. - Минск: Вышэйшая школа, 2001. - С. 331-369

9. Пассов Е.И. Концепция высшего профессионального педагогического образования (на примере иноязычного образования. - Липецк: ЛГПИ, 1998. - 68 с.

Пассов Е.И. Культуросообразная модель профессиональной подготовки учителя: философия, содержание, реализация. Материалы к докладу. - Москва, 29 ноября, 2001 г.

10.Пассов Е.И. Методическое мастерство учителя иностранного языка // ИЯШ. - 1984. - №6. -С. 24-29.

11.Рапопорт И.А. Психодиагностика и учитель иностранного языка // ИЯШ. - 1991. -№2. -С. 33-38.

12.Риверс УМ. Психолог и преподаватель иностранного языка // Методика преподавания иностранных языков за рубежом. - М.: Прогресс, 1967. - С.195-207.

Соколова Н.Г. Профессиональный Портфель учителя иностранного языка. - М/Еврошкола, 1999.- 48 с.

13.Солдатов Г. А. Элементы научной организации труда учителя иностранного языка // ИЯШ. - 1983. - №3. - С. 59-64.

14. Учет особенностей личности при оптимизации процесса обучения // ИЯШ. - 1988.-№3. -С. 19-23.
15. Хомич Л. О. Професивно-педагогична підготовка вчителя початкових класів. - К.: Магістр, 1998. -С. 87-112.
16. Цетлин В. С. Какими профессиональными качествами должен обладать учитель иностранного языка? // ИЯШ. - 1996. - №3. - С. 28-29. Parrot M. Tasks for Language Teachers. - Cambridge Univ. Press, 1996. -325 p. Wallace M. Action Research for Language Teachers. - Cambridge Univ. Press, 2001. -270p.
17. Wallace M. Training Foreign Language Teachers: A reflective approach. - Cambridge Univ. Press, 1995.-180 p.
18. Wright T. Roles of Teachers and Learners. - Oxford Univ. Press, 1996. - 167 p.
19. Bausch K.-R., Christ H., Krumm H.-J. (Hg.) Interkulturelles Lernen im Fremdsprachenunterricht: Arbeitspapiere der 14. Frühjahrskonferenz zur Erforschung des Fremdsprachenunterrichts. -Tubingen: Gunter Narr, 1994. - 187
20. S. Biechele, Pardos. Didaktik der Landeskunde. Fernstudieneinheit. - Berlin: Langenscheidt, 1999.-124 S.
21. Borbein V. Menschen in Deutschland. Ein Lesebuch für Deutsch als Fremdsprache. - Berlin, München...: Langenscheidt, 1995.-136 S.
22. Koppensteiner J. Österreich. Ein landeskundliches Lesebuch. - Ismaning, München: Verlag für Deutsch, 1990.-160 S.
23. Kung Th. Gebrauchsanweisung für die Schweiz. - München: Piper, 1992.- 180 S.
24. Luger H.-H. Routinen und Rituale in der Alltagskommunikation: Fernstudieneinheit 6. -Berlin: Langenscheidt, 1993. -112 S.
25. Die Kronung der schönsten Stunden... - Ismaning, 1990
26. Schule stellt sich vor. Bd 3. Von der Schule zum Beruf. - München, 1988.
27. Schule stellt sich vor. Bd 1. Ferien. Freizeit. Sport.-München, 1988.
28. Schule stellt sich vor. Bd 2. Berichte und Bilder aus Schulen. - München, 1988.
29. Ehnert R. u.a. Einführung in das Hochschulfach 2. - München.
30. Unterrichtsmaterial zur Landeskunde „Projekt Wohnen“ 1,-München, 1984.
31. Unterrichtsmaterial zur Landeskunde „Projekt Wohnen“ 2.- München, 1984.
32. Ehnert R. u.a. Einführung in das Hochschulfach 1. - München.
33. Статті з журналу "Іноземні мови".
34. Статті з журналу "Іноземні мови в навчальних закладах".
35. Статті з журналу "Иностранные языки в школе"